

Пізняк Т.І.

кандидат економічних наук, доцент;

Тверезовська І.І.

студентка,

Сумський національний аграрний університет

ІННОВАЦІЇ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА

На даний час підвищення ефективності виробництва можна досягти переважно за рахунок розвитку інноваційних процесів, які отримують кінцеве вираження в нових технологіях, нових видах конкурентоспроможної продукції. Пошук та впровадження інновацій безпосередньо на підприємствах виступає актуальним питанням. Розвиток нових технічних і організаційно-технологічних рішень, вдосконалення основних принципів управління стосовно специфіки вітчизняного ринку створюють умови для оновлення процесів відтворення на підприємствах і дають додатковий імпульс для економічного зростання. За своєю природою інновації включають в себе не тільки технічні або технологічні розробки, але і будь-які зміни в кращу сторону у всіх сферах науково-виробничої діяльності. Через регулярне оновлення техніки і технологій інноваційний процес стає основною умовою виробництва конкурентоспроможної продукції, завоювання і збереження позицій підприємств на ринку і підвищення продуктивності, а також ефективності підприємства.

В економіці сільського господарства за останні роки намітилися певні успіхи, однак, в галузі рослинництва України дана тенденція має нестійкий характер, оскільки, основна причина зростання обсягів виробництва продукції пов'язана зі сприятливими природно-кліматичними умовами господарювання, а в цілому ефективність функціонування даної галузі залишається на досить низькому рівні. Неухильне збільшення виробництва продукції рослинництва необхідно для задоволення потреб населення, народного господарства та інших галузей сільського господарства. Розвиток

галузі рослинництва в даний час немислимо без інноваційної діяльності, завдяки, якій здійснюється впровадження ефективних інноваційних технологій.

Центральну роль у забезпеченні ефективності функціонування сільського господарства відіграють інвестиції, так як вони безпосередньо впливають на можливість зростання сільського господарства в коротко-, середньо- і довгостроковій перспективі. Інвестори ретельно зіставляють можливі доходи і ступінь ризику вкладень в країну, галузь, організацію. Як окремо, так і в сукупності системою управління ризиками передбачаються політичні, економічні, технологічні та інші бізнес-ризиків [1].

Послідовне виконання функцій управління організаційно-економічними відносинами зумовлює результативність інноваційної діяльності в галузі. При цьому необхідно розмежування функцій і повноважень і на державному, і на регіональному рівні, головними з яких є своєчасне виділення коштів на аграрну науку і забезпечення постійного потоку якісних інновацій для їх освоєння в сільськогосподарському виробництві.

Комплекс зазначених пріоритетних напрямків забезпечує значне прискорення організаційного, технічного та технологічного оновлення виробництва в галузі та підвищення його ефективності.

Використання ресурсозберігаючих технологій у рослинництві є важливим чинником забезпечення високої ефективності та рентабельності ведення сільськогосподарського виробництва. Практично це проявляється в технологічному вдосконаленні окремих, основних виробничих операцій в напрямку забезпечення високої продуктивності праці та мінімізації виробничих витрат. Так як в структурі собівартості виробництва продукції рослинництва на інноваційній основі більшу частину займають технологічні і технічні витрати [2, с. 43].

Основними напрямами впровадження енергозберігаючих технологій обробки сільськогосподарських культур у рослинництві окремих організацій області стали технології з використанням наступних елементів: «нульова» і поверхнева обробка ґрунту; комплекс високопродуктивної багатofункціональної техніки; раціональна організація трудових процесів; співпраця з

постачальниками та іноземними фірмами, що виробляють засоби захисту рослин; закупівля нових елітних сортів; підготовка кадрів до роботи на новій техніці і впровадження інноваційних процесів.

Факторами, що забезпечують високу ефективність використання матеріально-технічних ресурсів в організаціях є освоєння багатофункціональних комбінованих агрегатів; розвиток технічного стану та ступеня оновлення основних фондів; підвищення продуктивності праці; високі витрати на насіннєвий матеріал; збільшення обсягу продукції і активної частини в загальній вартості основного капіталу; відсутність порушень технологічної і трудової дисципліни; високий рівень організації виробництва і кваліфікації кадрів [1].

Освоєння комплексу інноваційних технологій в господарському суб'єкті впливає на підвищення відтворювальних процесів в рослинництві, в першу чергу – збільшення виручки і прибутку від реалізації виробленої продукції. Впровадження інноваційної технології обумовлює потребу у вирішенні наступних завдань:

- дослідження комплексу сільськогосподарської техніки закордонних підприємств, нових зразків вітчизняних машин і комплектування багатофункціональних агрегатів, що забезпечують поєднання робіт і скорочення числа виробничих операцій для обробки ґрунту, внесення добрив, хімічного захисту рослин;

- вивчення комплексу вітчизняних і закордонних агротехнологій, застосування яких дозволяє найбільш повно використовувати біологічний потенціал рослин, агрокліматичні умови, забезпечити сівозміну інтенсивними культурами і економити виробничі ресурси і способи застосування засобів хімізації в комплексній технології і захисних заходів, що сприяють зменшенню негативного впливу несприятливих погодних умов, шкідників, хвороб і бур'янів;

- виявлення ефективності інвестиційних вкладень в розроблену технологію та ін.

Основним напрямком системного підходу до вивчення інноваційної технології є поєднання останніх досягнень агротехнології, механізації сільського господарства і соціальних, організаційно-управлінських заходів в єдиний системний процес і

виявлення ступеня їх впливу на ефективність виробництва галузі рослинництва.

Отже, можна констатувати, що інновація – це нововведення, котре впроваджене в діяльність підприємства з метою підвищення його ефективності на основі кращого задоволення певної суспільної потреби. А тому потрібно відмітити, що під ефективністю слід розуміти певний економічний, виробничий, соціальний, екологічний та інший результат, очікуваний від впровадження нововведення.

Список використаних джерел:

1. Калініченко О. В. Методичні засади оцінки економічної ефективності виробництва продукції рослинництва. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/7.1/134.pdf> (дата звернення: 30.09.2021).
2. Петренко Л. А., Шевченко Р. В. Інновації в рослинництві: актуальні напрями та показники ефективності впровадження. 2019. № 4. С. 42–50.